

MESTNA OBČINA PTUJ

POROČILO O IZVEDBI

AKCIJSKEGA NAČRTA ZA NEODVISNO ŽIVLJENJE INVALIDOV V MESTNI OBČINI PTUJ ZA LETO 2020

Ptuj, marec 2021

KAZALO

1 UVOD	4
2 CILJ I Obravnavati invalide kot polnopravne državljane in jih vključevati v pomembna dogajanja v občini	6
3 CILJ II Odpraviti grajene in komunikacijske ovire, za katere velja, da onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov	8
4 CILJ III Razvijati podporno okolje, službe, programe, ki bodo omogočili čim bolj neodvisno življenje invalidov in poudarjali njihove sposobnosti:.....	9
4.1 Razvoj mreže programov za samostojno življenje invalidov v Mestni občini Ptuj.....	9
4.2 Programi društev invalidov.....	10
4.3 Programi socialno varstvo - Center za socialno delo Ptuj.....	12
4.4 Rehabilitacijski programi.....	13
4.5 Programi zdravstvo.....	13
4.6 Programi izobraževanje.....	14
4.7 Programi zaposlovanje.....	15
4.8 Programi kultura	16
4.9 Programi šport.....	18
5 CILJ IV Izboljšati obveščanje in informiranje občanov o pravicah in potrebah invalidov v občini	19
6 PRIPRAVLJAVCI	21

Leto 2020 je bilo posebno leto. Vsi smo se morali privaditi in navaditi na drugačno življenje, nove ukrepe, se veliko prilagajati, odrekati in usklajevati za delno normalno življenje. Pogrešali smo »normalne« aktivnosti, druženje in stike, ki toliko pomenijo, sploh kadar smo v stiski ali dilemi. Vsi smo se po najboljših močeh trudili prebroditi to krizo in pomagati kolikor je to le bilo možno. Zelo nam je pomembno dejstvo, da nam je mar za soljudi, še posebej tiste najbolj ranljive - skozi celotno leto. V društvih in organizacijah smo se trudili ohranjati stike z vsemi člani, uporabniki, strankami. Verjamemo, da smo uspeli izpolnjevati naše zadane naloge v okviru akcijskega načrta, pa čeprav na nekoliko poseben in drugačen način kot običajno. Veseli nas dejstvo, da s skupnimi močmi premagujemo ovire in težave, ki se pojavljajo.«

Darja Dovečar, predsednica Sveta za invalide Mestne občine Ptuj

1 UVOD

Zveza delovnih invalidov Slovenije je 11. oktobra 2012 sprejela sklep, da se Mestni občini Ptuj podeli listina »Občina po meri invalidov za leto 2012«. S prejemom listine se je Mestna občina Ptuj obvezala, da bo izvajala programe za invalide in delovala v skladu z vsakoletnim akcijskim načrtom za neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Ptuj.

Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Ptuj za leto 2020 je bil sestavljen na podlagi:

- Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Ptuj za leto 2019
- Standardnih pravil OZN o izenačevanju možnosti invalidov
- predlogov in pobud članov Sveta za invalide Mestne občine Ptuj in posameznikov.

V akcijskem načrtu so navedene tudi postavke proračuna Mestne občine Ptuj, v okviru katerih se zagotavljajo finančna sredstva za različne programe, namenjene izboljšanju položaja (tudi) invalidnih oseb.

Vsakoletni akcijski načrt spodbuja, motivira in vključuje odgovorne nosilce k realizaciji zastavljenih nalog, tako s strani Sveta za invalide, Mestne občine Ptuj in ostalih deležnikov, tudi posameznikov.

V letu 2020 izpostavljam:

- **pustovanje invalidskih organizacij 2020**
- **odpravo arhitekturnih ovir po mestu in opozarjanje na predvsem za invalide moteče elemente**
- **postavitev igral, namenjenih invalidom na invalidskih vozičkih:**
-

V Mestni občini Ptuj so pristojni oddelki občinske uprave, javni zavodi, invalidske organizacije in druge pristojne institucije, usmerili svoje dejavnosti in aktivnosti v naslednje cilje:

I. cilj - obravnavati invalide kot polnopravne državljane in jih vključevati v pomembna dogajanja v občini, v skladu s tem pa zagotoviti pogoje za vključevanje invalidov v procese odločanja na občinski ravni, in sicer na tistih področjih, ki so za invalide pomembna;

II. cilj - odpraviti grajene in komunikacijske ovire za katere velja, da onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov;

III. cilj - razvijati podporno okolje, službe in programe, ki bodo omogočali čim bolj neodvisno življenje invalidov in poudarjali njihove sposobnosti;

IV. cilj - izboljšati obveščanje in osveščanje občanov o pravicah in potrebah invalidov v občini in vzpostaviti informacijsko povezanost med invalidskimi organizacijami.

2 CILJI

Obravnavati invalide kot polnopravne državljane in jih vključevati v pomembna dogajanja v občini, v skladu s tem pa zagotoviti pogoje za vključevanje invalidov v procese odločanja na občinski ravni, in sicer na tistih področjih, ki so za invalide pomembna.

Svet za invalide, ki šteje trinajst članov, je imel v letu 2020 zaradi epidemije Covid 19 zgolj eno sejo, ostala komunikacija pa je med člani čez celo leto potekala po elektronski poti.

Svet za invalide bo posredoval informacijo o realizaciji Akcijskega načrta za leto 2020 pristojnemu odboru mestnega sveta v okviru letnih poročil ter Mestnemu svetu Mestne občine Ptuj.

Svet za invalide združuje invalidske organizacije, pridobiva pobude in potrebe invalidskih organizacij, spremlja realizacijo posameznih programov ter obvešča širšo javnost na občinski ravni. Deluje posvetovalno in povezovalno. Invalidskim organizacijam je omogočeno, da se aktivneje povežejo med seboj ter se vključujejo v programe z ostalimi organizacijami in zavodi v občini. Med invalidskimi organizacijami poteka izmenjava dobrih praks, povezujejo se tudi med programi. Opozarjajo na arhitektonske ovire ter sodelujejo pri njihovi odpravi.

Mestna občina Ptuj je v letu 2020 obdržala postavko za odpravo arhitektonskih ovir, nekateri programi oz. aktivnosti so bili sofinancirani iz drugih, tematsko povezanih postavk.

Oddelki občinske uprave programe iz akcijskega načrta izvajajo v okviru proračuna Mestne občine Ptuj, za naslednje programe, namenjene samo ali tudi invalidom:

- **Program: Aktivna politika zaposlovanja**

Postavki: 7951 Javna dela zavodi in aktivna politika zaposlovanja in 7952 Javna dela (naročnik je Mestna občina Ptuj): Mestna občina Ptuj je sofinancirala od 5% do 40% delež plače za zaposlitev težje zaposljivih ali invalidnih oseb, izvajalcem programov. Vključenih invalidnih oseb je bilo v letu 2020 – najmanj enajst.

- **Program: Zdravstvo**

Postavka: 712 Preventivni programi – javni razpis (javni razpis za sofinanciranje preventivnih programov zdravja invalidskim društvom): v letu 2020 je bilo za odobritev sredstev po razpisu uspešnih 14 društev.

Postavka: 713 LAS za preprečevanje zasvojenosti v Mestni občini Ptuj: Organizirana so bila različna predavanja in delavnice na temo preprečevanja odvisnosti, aktivnega preživljanja prostega časa, namenjena tudi invalidnim osebam.

Postavka: 714 Prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje brezposelnih.

- **Program: Šport**

Postavka: 7353 Dotacije klubom in društvom: v letu 2020 sta sredstva prejela Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih in Medobčinsko društvo invalidov Ptuj.

- **Program: Kultura**

Postavka 74261 Financiranje kulturnih društev – razpis: v letu 2020 je izmed invalidskih organizacij sredstva prejelo Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih.

- **Program: Vrtci**

Postavka: 7631 Vrtec Ptuj: sofinanciranje integracije otrok s posebnimi potrebami in invalidnih otrok v redni oddelek vrtca (s pomočjo socialnih pedagogov).

- **Program: Šole**

Postavka: 77111 Prevozi učencev – delež MOP: Mestna občina Ptuj je v letu 2020 zagotavljala prevoze v socialnovarstveni zavod 4 otrokom (1 predšolski, 3 šolski).

- **Program: Socialno varstvo**

Postavka: 7921 Pravica do družinskega pomočnika: v letu 2020 je Mestna občina na podlagi pravice do družinskega pomočnika, priznane z odločbo Centra za socialno delo Spodnje Podravje, plačevala prispevke 6 družinskim pomočnikom, ki so zagotavljali pomoč invalidnim osebam.

Postavka 722 Tolmač znakovnega jezika je nova postavka in omogoča aktivno vključevanje invalidov z okvaro sluha.

Postavki 7912 Oskrbnine v socialnih zavodih (DU Ptuj, Dom Kuzma, DSO Ormož, Dom Idila, Dom Lipa...) in 7916 Oskrbnine v posebnih socialnih zavodih (Dom Lukava, Dom Hrastovec, Sožitje, Ozara, Sonček, ZUDV Dornava, VDC Polž...) sta omogočali v letu 2020 bivanje skupaj 103 upravičencem.

Postavka: 7913 Enkratne denarne socialne pomoči zaradi materialne ogroženosti.

Postavka: 7932 Pomoč družini na domu.

- **Program: Komunalne dejavnosti**

Postavka: 6514 Odprava arhitektonskih ovir: v letu 2020 se je izvedlo znižanje robnikov na lokaciji križišča Rogozniške in Vegove ulice, zgradila se je zapornica za invalide za avtobusno postajo.

3 CILJ II

Odpraviti grajene in komunikacijske ovire, za katere velja, da onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov.

Pri novogradnjah, katerih investitor je Mestna občina Ptuj, se dosledno upoštevajo Zakon o urejanju prostora, Zakon o graditvi objektov in Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavbah ter Slovenskega standarda za gradnjo objektov.

Mestna občina Ptuj je v letu 2020 nadaljevala z delom odpravljanja ovir po elaboratu Strateški načrt vodenja slepih in slabovidnih iz junija 2016.

Izpostavljam pa:

- izvedeno je bilo znižanje robnikov na lokaciji križišča Rogozniške in Vegove ulice
- zgrajena je bila zapornica za invalide za avtobusno postajo
- postavljena so bila 3 igrala za invalide na vozičkih
- postavljene so bile nove klopi in koši ob gramozni poti od peš mostu do toplic (4 kompleti)
- postavljene so bile nove klopi v Ljudskem vrtu (3 klopi z naslonjali)
- postavljene so bile nove klopi ob ulici 5. prekomorske
- postavljene so bile nove klopi na poti, ki povezuje Župančičevo in Potrčevo cesto (ob bolnišnični ograji)
- postavljene so bile nove klopi in koši ob Volkmerjevi cesti
- dodatni koši so bili postavljeni na relaciji Mestni park – Ranca.

Svet za invalide je skozi vse leto podajal pobude in predloge glede ovir na terenu, Oddelek za gospodarske dejavnosti pa se je na le te odzival ter smiselne in izvedljive predloge v okviru razpoložljivih sredstev proračuna realiziral. Na nekatere je podal svoje poglede, predlagal drugačne rešitve. Nekaj predlogov je bilo tudi nerešljivih. Pri vsem tem je ključnega pomena medsebojno sodelovanje in izboljševanje pogojev bivanja.

Zaradi parkiranja na parkirnih prostorih namenjenim osebam s parkirno karto za invalida, je bilo v letu 2020 obravnavanih 19 prekrškov, v 6 primerih je bilo izrečeno opozorilo. V 5 primerih je šlo za upravičence, ki so kartico pozabili namestiti, v 1 primeru pa je šlo za osebo z berglami, ki sicer nima parkirne karte za invalida ampak je redarka glede na njegovo stanje ocenila, da je prekršek nekako upravičen.

Zaradi parkiranja v območju za pešce ali na pločniku je bilo izdanih 332 ukrepov, od tega 100 opozoril. Opozorila so bila v veliki večini izdana zaradi parkiranja v novem območju za pešce.

Vsaka od izboljšav in ureditev javnega prostora izboljša razmere tudi za ostale uporabnike. Svet za invalide si vseskozi prizadeva in opozarja na ovire ter predlaga rešitve za lažje vključevanje in dostopnost za invalide v različne institucije in prostore v Mestni občini Ptuj.

Omeniti je potrebno, da je zaradi večje osveščenosti celotne populacije, zakonska pravica gluhih oseb do tolmača slovenskega znakovnega jezika vedno bolj upoštevana v vseh postopkih pred državnimi organi, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil oziroma izvajalci javne službe, ko je to potrebno, kar je navedeno v Zakonu o uporabi slovenskega znakovnega jezika (UL RS št. 96/02).

4 CILJ III

Razvijati podporno okolje, službe in programe, ki bodo omogočali čim bolj neodvisno življenje invalidov in poudarjali njihove sposobnosti.

4.1 RAZVOJ MREŽE PROGRAMOV ZA SAMOSTOJNO ŽIVLJENJE INVALIDOV V MESTNI OBČINI PTUJ

Javni razpis v letu 2020 je bil pripravljen tako, da so bili na prvo mesto postavljeni programi, ki jih društva invalidov in ostala društva potrebujejo za krepitev ali ohranjanje zdravja. Vsako leto si aktivno prizadevamo, da bi se sredstva v proračunu za ta namen povišala.

V merilih in kriterijih razpisne dokumentacije javnega razpisa, je možnost prijave omejena na invalidska in humanitarna društva.

Sofinancirani so bili naslednji programi:

Društvo Zaupni telefon Samarijan:

»Zaupni telefon za klic v duševni stiski«.

Slovensko združenje za preprečevanje samomora, Enota center za psihološko svetovanje - Posvet:

»Psihološko svetovanje posameznikom, parom in družinam v duševni stiski«.

Društvo za pomoč in samopomoč na področju zasvojenosti Zdrava pot:

»Terensko delo z odvisniki od drog – mobilna zamenjava igel s terenskim delom in svetovanje v zvezi z drogami in AIDS-em«.

Društvo diabetikov Ptuj:

»Diabetiki in pridružene bolezni in Kožne bolezni in nohtne spremembe pri diabetikih« .

Ozara Slovenija, nacionalno združenje za kakovost življenja:

»Program varovanja in ohranjanja zdravja«.

Slovensko združenje inštruktorjev – center za šolanje psov vodičev in psov spremljevalcev – Canis:

»Repki upanja- terapevtsko druženje s psmi – suportivno terapevtsko delo ter vzpostavljanje socialnih stikov za druženje«.

Kinološko društvo za reševalne pse Maribor:

»Iskanje in reševanje pogrešanih oseb s pomočjo reševalnih psov - na težje dostopnih terenih, izpod ruševin ter plazov – Reševalci z mrzlimi smrkčki«.

Društvo psoriatikov Slovenije, Podružnica Maribor:

»Rehabilitacija v zdraviliških objektih«.

Društvo za fibromialgijo:

»Hidroterapija v Termah Ptuj za člane društva iz Ptuja«.

Društvo Vita za pomoč po nezgodni poškodbi glave:

»Izobraževanje, svetovanje, asistenca, spremstvo, druženje ter zdravstveno-rehabilitacijske storitve«.

Območno združenje Rdečega križa Ptuj:

»Nega na domu«.

Medobčinsko društvo invalidov Ptuj:

»Pomoč invalidom za ohranjanje zdravja po nastanku invalidnosti«.

Sonček – društvo za cerebralno paralizo Ptuj – Ormož:

»Obnovitvena rehabilitacija za družine, šolske otroke, mladostnike in odrasle«.

Združenje bolnikov s cerebrovaskularno boleznijo Slovenije:

»Delo mobilne delavnice na bivalnih in terapevtskih okoljih«.

Mreža programov za samostojno življenje invalidov vključuje tudi:

Oddelki občinske uprave so v okviru svojih pristojnosti glede na proračun Mestne občine Ptuj za leto 2020, sofinancirali (vse postavke navedene v poglavju pri prvem cilju akcijskega načrta): pomoč družini na domu, socialna preventiva, načrtovanje in organiziranje pomoči, institucionalno varstvo, pravica do družinskega pomočnika, razvojni in eksperimentalni programi, sodelovanje z nevladnimi organizacijami.

4.2 PROGRAMI DRUŠTEV INVALIDOV

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih je v letu 2020 izvajalo šest posebnih socialnih programov tako za slepe in slabovidne osebe, kot za njihove družinske člane. Posvečali so se tudi ohranjanju zdravja in svoje člane napotovali na program ohranjanja zdravja v domove oddiha Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije. Med letom so organizirali tudi razna predavanja o zdravju.

1. **Preprečevanje in blaženje socialnih ter psihičnih posledic izgube vida:** uporabnikom so svetovali pri uveljavljanju socialnih, zdravstvenih ali drugih pravic. Uporabniki so potrebovali tudi pogovor in druge storitve. Socialno šibkejšim slabovidnim osebam so dostavljali pakete s hrano.
2. **Pomoč, organiziranje in izvedba socialnih aktivnosti za različne skupine slepih in slabovidnih oseb:**
  - organiziranje tečajev mobilnosti in orientacije
  - pomoč družinam s slepimi ali slabovidnimi člani z dodatnimi motnjami v telesnem in duševnem razvoju
  - usposabljanje slepih in slabovidnih za gospodinjstvo, samo-urejanje in ročna dela
  - organiziranje življenja v bivalnih enotah in usposabljanje slepih za življenje v bivalnih enotahDruštvo ima v lasti bivalne enote in je v letu 2020 pomagalo 3 osebam vsaj začasno rešiti stanovanjski problem
- organiziranje skupin za samopomoč pri preprečevanju socialne izključenosti slepih in slabovidnih oseb.
3. **Podpora in usposabljanje slepih in slabovidnih oseb pri uporabi tehničnih pripomočkov:** program je vseboval svetovanje pri nabavi tehničnih pripomočkov in usposabljanje za njihovo uporabo. Zaradi epidemije so članom pomagali izpolnjevati in pošiljati obrazce na Upravno enoto in pripomočke dostavljali na dom.
4. **Izobraževanje, opismenjevanje in izvedba kulturnih aktivnosti slepih in slabovidnih:** v letu 2020 so organizirali več tečajev računalništva za slepe in slabovidne osebe in brajice ter izobraževanj. V okviru društva deluje sedem let tudi pevska skupina. Dne 12. 2. 2020 so v okviru kulturnega praznika organizirali kulturni popoldan, na katerem je bila gostja pesnica Cecilija Bernjak, ki je predstavila svojo pesniško zbirko.
5. **Šport, šah in rekreacija:** Organizirana in izvedena so bila društvena tekmovanja, regijska tekmovanja in prvenstva ZDSSS v vrtnem kegljanju, pikadu, showdownu in šahu.
6. **Osebna asistenca slepih in slabovidnih oseb:** ta program izvaja društvo več kot 17 let. V letu 2018 je MDDSZ MDSS Ptuj dodelilo status izvajalca osebne asistence in društvo vpisalo

v register izvajalcev osebne asistencije. V letu 2020 je OA po zakonu koristilo 37 uporabnikov, od tega iz Mestne občine Ptuj 13. Ker veliko slepih in slabovidnih oseb ne more koristiti OA po Zakonu o osebni asistenci, društvo še za 36 dodatnih slepih oseb izvaja osebno asistenco, ki jo financira FIHO.

V **Društvu Sonček – društvo za cerebralno paralizo Ptuj – Ormož** so v letu 2020 organizirali:

- skupaj z varstveno – delovnim centrom Sonček Ptuj **11. tradicionalno pustovanje invalidskih organizacij**
- **letno srečanje članov društva**
- **aktivnosti ob svetovnem dnevu cerebralne paralize**, z namenom ozaveščanja širše javnosti o cerebralni paralizi pod sloganom »Pusti svoj pečat«.

V **Združenju Kluba bolnikov s cerebrovaskularno boleznijo (CVB) Ptuj**, so v letu 2020 izvedli:

- **redna srečanja članov kluba**, kjer potekajo strokovna predavanja, meritve dejavnikov tveganja, okrogle mize
- **obnovitveno trajno rehabilitacijo** za bolnike po možganski kapi po zdraviliščih
- **fizioterapijo** v Termah Ptuj: skupinska hidroterapija pod strokovnim vodstvom fizioterapevta, delna podvodna masaža v termalnem bazenu z medicinsko gimnastiko
- **prepoznavanje** bremena možganske kapi pri bolnikih in njihovih svojcih
- **srečanja članov kluba** s člani drugih klubov, Možganska kap – zgodnje prepoznavanje in zdravljenje, Reševanje nasilja pri starejših – možnost umika v Varno hišo idr.
- **Kdo sem Jaz po možganski kapi?**
- **športne igre in piknik.**

V Klubu CVB Ptuj delujejo: dramska skupina, Afazija – težave bolnikov MK s težavami govora, prevozi, spremstva, sekcija za ohranjanje starih običajev in navad, skupina za samopomoč, pevska skupina, planinska skupina.

V **Medobčinskem društvu invalidov Ptuj** so v letu 2020 izvajali osem posebnih programov za invalide:

1. **preprečevanje in blaženje socialnih in psihičnih posledic invalidnosti**: namen programa je obravnava invalida na domu, pogovor z nepokretnim oz. polpokretnim invalidom o težavah, ki ga bremenijo. Oblika programa so tudi srečanja, katerih poglobilni cilj je vzpostavljanje socialnih stikov preko druženja.
2. **zagotavljanje zagovorništva**: program se nanaša na strokovno in laično nudenje pomoči invalidom s področja zakonodaje.
3. **informativna dejavnost** obsega oblikovanje in izdajo društvenih informacij, pripravljanje internetnih strani društva invalidov...
4. **usposabljanje za aktivno življenje in delo**: namen je izobraževanje in usposabljanje: predavanja, delavnice, odprti prostor, proaktivna delavnica. Izvedene delavnice: zdrav duh v zdravem telesu, izobraževanje - dr. Golouh.
5. **ohranjevanje zdravja**: namen je ohranjanje telesnega zdravja invalidov kar prispeva tudi k psihičnemu uravnovešanju znotraj članov družine invalida; v večini primerov se izvaja kot družinska terapija.
6. **rekreacija in šport**: program je vseboval organizirano rekreacijo za skupine invalidov, s katero so dosegali boljšo telesno kondicijo in ohranjali zdravje; družili so se v času pred in po organizirani telesni aktivnosti in s tem krepili medsebojne socialne vezi in dobili občutek enakopravne vključenosti v družbo.
7. **dnevni centri, klubi**: program je potekal v ustrezno prilagojenih prostorih in je obsegal vsebine druženja v dnevni centrih, klubih; preko katerih si invalidi ohranjajo in jačajo psihofizično kondicijo.

8. **kulturna dejavnost:** društvo invalidov izvaja tiste aktivnosti, ki so pomembne za kvaliteto življenja invalida: najpomembnejši je socialni stik z ljudmi, vključevanje v družbo skozi doživljanje kulturno umetniških stvaritev, ki pa morajo biti za invalide dostopne in prilagojene.

Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor:

Posebni socialni programi, ki so bili izvedeni v letu 2020:

- **usposabljanje za aktivno življenje in delo in preprečevanje socialne izključenosti gluhih, naglušnih in gluhoslepih oseb**
- **preventivni program rehabilitacije, varovanja in ohranjanja zdravja**
- **psihosocialna pomoč osebam z okvaro sluha . družabništvo in pomoč**
- **psihosocialna pomoč osebam z okvaro sluha – osebna asistenca**
- **informativna dejavnost – časopis Naš glas, spletna stran društva, info-okrogle mize in video novice**
- **kultura gluhih**
- **rekreacija in šport gluhih, naglušnih in gluhoslepih oseb.**

4.3 PROGRAMI SOCIALNEGA VARSTVA

Center za socialno delo Spodnje Podravje, enota Ptuj:

Tudi v letu 2020 je CSD Spodnje Podravje, enota Ptuj, svoje dejavnosti in naloge usmerjal v izvajanje ciljev Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Ptuj:

- seznanjal je s spremembami zakonodaje, s pravicami in dostopnostjo do storitev javne službe
- odpravil je arhitektonske ovire in pozornost namenjal vzdrževanju ustreznega okolja
- dosledno se je upoštevala zakonska pravica gluhih uporabnikov do slovenskega znakovnega jezika.

Center za socialno delo Spodnje Podravje, enota Ptuj je izvajalec storitve **Pomoč družini na domu** in programa **Laična pomoč družinam**, ki se je izvajala v okviru storitve pomoč družini za dom. V slednjega je bilo v lanskem letu vključenih 27 družin. V program je bila vključena tudi družina z gluhih starši in slišočima predšolskima otrokoma. **Program Laična pomoč družinam** je razvojen in integriran pristop v izvajanju pomoči družinam v njihovem domačem okolju s storitvijo osebne pomoči, vodenja, opolnomočenja in izvajanja konkretne podpore vsem družinskim članom.

Program **javnih del** se na CSD Spodnje Podravje, enota Ptuj izvaja že od leta 2006. Največja vrednota programa je možnost zaposlovanja invalidov – socialno vključevanje posebej ranljivih oseb.

Storitev Pomoč družini na domu pa obsega: pomoč v gospodinjstvu, nego, pomoč pri vzdrževanju osebne higiene ipd.

V **Društvu gluhih in naglušnih Podravja Maribor in podružnici na Ptuj** so aktivno izvajali zadane načrte z namenom povezovanja in usklajevanja dela predvsem s področja problematike invalidov sluha: gluhe, naglušne in gluhoslepe osebe ter osebe s kombiniranimi invalidnostmi.

Posebni socialni programi, ki so bili izvedeni v letu 2020:

- **usposabljanje za aktivno življenje in delo in preprečevanje socialne izključenosti gluhih, naglušnih in gluhoslepih oseb**
- **preventivni program rehabilitacije, varovanja in ohranjanja zdravja**
- **psihosocialna pomoč osebam z okvaro sluha – družabništvo in pomoč**
- **psihosocialna pomoč osebam z okvaro sluha – osebna asistenca**
- **informativna dejavnost – časopis Naš glas, spletna stran društva, info okrogle mize in video novice**
- **kultura gluhih**
- **rekreacija in šport gluhih, naglušnih in gluhoslepih oseb.**

V **Društvu Sonček – društvo za cerebralno paralizo Ptuj – Ormož**, so v letu 2020 potekala **srečanja skupine za starše**. Šlo je za pogovorne delavnice na različne teme.

Društvo za šport invalidov Most Ptuj se je v letu 2020 angažiralo pri urejanju stanovanjske problematike njihovem članu paraplegiku, možnostih njegove zaposlitve, zagotovitvi osebne asistencije ter pridobivanju sponzorjev za pokritje nekaterih stroškov, vezanih na prilagojen osebni avtomobil.

4.4 REHABILITACIJSKI PROGRAMI

Rehabilitacijske programe izvajajo posamezna društva invalidov v okviru svojih rednih letnih programov, zajemajo pa organiziranje srečanj, obiske ter laično humanitarno pomoč težko prizadetim članom, pomoč članom po težkih operativnih posegih ali po nastanku invalidnosti, različne športne aktivnosti invalidov (plavanje, kegljanje, kolesarjenje, nordijska hoja, izvajanje ročnih del, ipd.).

Sožitje Ptuj – medobčinsko društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju, v sklopu svojih programov izvaja rehabilitacijski program, ki pomaga osebam z motnjo v duševnem razvoju v dvigu psihofizične kondicije, druženja in izmenjavo informacij med družinami. Vsako drugo soboto v mesecu društvo omogoča brezplačno **plavanje in razgibavanje v vodi** osebam z motnjo v duševnem razvoju. Izvajajo tudi **fizioterapevtske vaje**, ki so potrebne zaradi pomanjkanja fizične aktivnosti oseb, slabše razvite telesne drža in preobilne telesne teže. Prav tako svojim članom omogočajo **logopedске obravnave**, saj je govor pri določenih osebah slabo razvit. Z namenom vključevanja čim več mladih OMDR v socialno okolje, se v okviru društva izvaja program **vseživljenjskega učenja** na lokalni ravni, kjer potekajo ustvarjalne delavnice in vključevanje mladostnikov v širšo skupnost, kar pripomore k dvigu kvalitete življenja OMDR ter močno vpliva na okolje v smislu sprejemanja različnosti in spreminjanja stereotipov.

Sonček – društvo za cerebralno paralizo Ptuj – Ormož svojim članom omogoča izboljšanje gibalnih sposobnosti in ohranitev zdravja z izvajanjem:

- **fizioterapije** - ko jim zdravstvo ne zagotavlja več rednih terapij
- **terapevtska plavanja v Termah Ptuj**
- **hipoterapije**
- **družinske zdravstvene terapevtske kolonije**, kjer so vključene cele družine z mlajšimi otroki. Udeležilo se je 10 otrok z družinami. Otroci imajo različne terapije, ustvarjalne delavnice, druženje, staršem pa so omogočena različna predavanja, pomoč, spoznavanje z drugimi družinami in povezovanje z njimi
- **šolske zdravstveno – terapevtske kolonije**, ki se jih je udeležilo 9 otrok.

Medobčinsko društvo invalidov Ptuj izvaja program **Ohranjevanje zdravja**. Program je obsegal elemente rehabilitacijskega programa in pomoči delovnim invalidom, osebam s telesno okvaro in invalidom po ZZRZI po težkih operativnih posegih ali po nastanku invalidnosti. Program je obsegal eno ali večdnevne aktivnosti s ciljem ohranjanja telesne in psihične kondicije. Program poleg ohranjanja telesnega zdravja invalidov veliko prispeva tudi k psihičnemu uravnovešanju znotraj članov družine invalida, saj se v večini primerov izvaja kot družinska terapija. Skupaj pomembno prispeva k povečevanju možnosti invalida za vključevanje v življenje in delo.

4.5 PROGRAMI ZDRAVSTVA

Zdravstveni dom Ptuj s svojo dejavnostjo zagotavlja ustrezne zdravstvene storitve tudi invalidom, pri čemer upošteva pobudo gluhih in naglušnih oseb, tako da zdravstveno osebe z dotikom opozarja na to, da so na vrsti. Uredi tudi vse potrebno za sodelovanje s tolmačem, ki je spremljevalec takšne osebe.

Na pobudo Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije in Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Ptuj je **Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj** sprejela odločitev, da imajo slepe in slabovidne osebe, ki so vezane na spremljevalca, prednost pri obravnavi pri sprejemu v zdravstveno ambulanto.

4.6 PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA

Center za socialno delo Spodnje Podravje, enota Ptuj je tudi v letu 2020 zagotavljal strokovno pomoč otrokom in mladostnikom s posebnimi vzgojno – izobraževalnimi potrebami oz. primanjkljaji na posameznem področju z dodatnim programom v socialnem varstvu **Svetovanje otrokom, mladostnikom in staršem**. V strokovno timsko (2 specialna pedagoga in psihologinja) obravnavo programa SOMS je bilo vključenih 27 uporabnikov. Večina otrok je bila vključena zaradi učnih, čustvenih in vedenjskih težav, predvsem pa zaradi postopka usmerjanja. V svetovanje so bili vključeni tudi starši / skrbniki sami.

Osnovna šola dr. Ljudevita Pivka je v letu 2020 nadaljevala z delom v dveh državnih projektih na področju vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami:

1. **Strokovni center COMP@S** je del mreže strokovnih institucij za podporo otrokom s posebnimi potrebami in njihovim družinam, ki jo v okviru javnega razpisa sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. V projekt COMP@S so vključeni naslednji konzorcijski partnerji: OŠ Gustava Šiliha Maribor, OŠ dr. Ljudevita Pivka Ptuj, Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Maribor in OŠ Minke Namestnik – Sonje Slovenska Bistrica. V okviru projekta je bilo v obravnavo (pri vseh konzorcijskih partnerjih) v šolskem letu 2019/2020 vključenih 350 otrok/mladostnikov (individualna in skupinska obravnava) in 29 družin. Število strokovnih delavcev, vključenih v izvajanje strokovnih nalog v strokovnem centru je bilo 23, od tega je 6 strokovnih delavce iz OŠ dr. Ljudevita Pivka. Skupaj je bilo izvedenih 46 izobraževanj, ki se jih je udeležilo 826 udeležencev (329 staršev in 497 strokovnih udeležencev). Dogovor o sodelovanju je podpisan z 48 institucijami. OŠ dr. Ljudevita Pivka je podpisala dogovor z 12 inštitucijami. V okviru projekta so odprte 3 knjižnice za izposajo didaktičnega materiala.

V okviru centra se je izvajalo:

- **diagnostika** (specialno – pedagoška, psihološka, logopediska, fizioterapevtska)
- dodatne aktivnosti: **fizioterapevtska in logopediska podpora, umetnostne terapije** (likovna, glasbena, plesno – gibalna), **aktivnosti s pomočjo konja, šolska in družinska mediacija, terapije senzorne integracije, terasuit obravnava, Bownova terapija)**
- **urejanje spletne strani**
- **urejanje baze potrebnega prilagojenega didaktičnega materiala.**

V letu 2020 se je projekt v obliki konzorcija zaključil, iz konzorcija pa sta potem nastala dva strokovna centra in center na Ptuj se je preimenoval v **strokovni center »Pontem«** (latinsko most). Cilji strokovnega centra so enaki ciljem konzorcija, se pravi pomoč osebam s posebnimi potrebami in njihovim staršem na vseh nivojih družbe in v vseh institucijah na širšem ptujskem področju. Strokovni center Pontem deluje tako, da so v njega vključeni strokovnjaki različnih specialnosti (specialni in rehabilitacijski pedagogi, psihologi, socialni pedagogi, logopedi), ki v okviru centra izvajajo diagnostiko, pomoč, izposojajo didaktični material.

2. **Spodbujanje socialne vključenosti otrok in mladih s posebnimi potrebami v lokalno okolje:** namen projekta je oblikovanje programa za mlade s posebnimi potrebami, s pomočjo katerega se bodo lažje vključevali v lokalno socialno mrežo in večinsko delovno okolje. V letu 2020 so nadaljevali z uspešnim sodelovanjem z Društvom Sožitje Ptuj in CIRIUS Kamnik. Vključevali in povezovali so se v naslednjih šolskih projektih: v **Tednu pisanja z roko** so pisali znanim osebam, se družili z igralko Urško Vučak Markež in spoznali grafologinjo Angelco Rijavec, v okviru **otroškega parlamenta** pa so z vrstniki drugih šol UE Ptuj na občinskem in medobčinskem zasedanju premlevali izzive in možnosti pri oblikovanju poklicne prihodnosti.

Sodelovali so tudi z Društvom Sožitje Ptuj in pripravili skupni medgeneracijski dogodek **Skupaj pobarvajmo dan**. Konec šolskega leta so zaključili s pripravo paketa presenečanja za učence PŠ Trnava. Utrinke dogajanja so skozi celo šolsko leto objavljali na šolskem blogu ([www.vkljucimo se.blogspot.com](http://www.vkljucimo.se.blogspot.com)) in na **FB strani** Vključimo se, pripravili pa so tudi **4 številke šolskega e glasila Vključimo se** (Spomladi, Poleti, Na daljavo in Na praksi).

Vzpostavili so dodatno sodelovanje z Domom upokojencev Ptuj, kamor zahajajo tedensko in kjer ob **medgeneracijskem druženju** učencev in starostnikov izvajajo t.i. **Igrarije**, z različnimi didaktičnimi pripomočki.

Devetošolcem so ponudili možnost preizkušanja lastnih potencialov v sklopu **poskusne prakse** na 5 različnih lokacijah.

Ostale aktivnosti:

- **Planinski krožek** in vključevanje v Planinsko društvo Ptuj
- **Terapija s konjem** za osebe s posebnimi potrebami
- **Mednarodni projekt sodelovanja s šolo v Varaždinu – sodelovanje s Centrom za odgoj i obrazovanje Špoljar**.

Društvo Sožitje Ptuj od leta 2017 skupaj s Centrom za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik in OŠ dr. Ljudevita Pivka sodeluje v projektu »**Spodbujanje socialne vključenosti otrok in mladih s posebnimi potrebami v lokalno okolje**«. Namen projekta je oblikovanje programa za mlade s posebnimi potrebami, s pomočjo katerega se bodo lažje vključevali v lokalno socialno mrežo in okolje. V okviru projekta so organizirana razna predavanja in okrogle mize, ki so namenjena širši javnosti.

Medobčinsko društvo invalidov Ptuj izvaja **usposabljanje za aktivno življenje**, predavanja, delavnice, odprti prostor, proaktivna delavnica.

4.7 PROGRAMI ZAPOSLOVANJA

V letu 2020 se je predvsem zaradi pojava epidemije in njenih posledic prekinil trend upada števila brezposelnih invalidov. Kljub temu se je v letu 2020 na področju Mestne občine Ptuj **zaposlilo** 37 invalidnih oseb iz vrst brezposelnih oseb. V evidenci brezposelnih oseb je bilo ob koncu leta prijavljenih 114 invalidnih oseb (77 delovnih invalidov, 31 invalidov po Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI) ali Zakonu o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb (ZUZIO) ter 6 kategoriziranih mladostnikov). Invalidne osebe se z namenom povečanja zaposljivosti ali zaposlitve med drugim vključujejo v **ukrepe aktivne politike zaposlovanja**. V letu 2020 se je 8 oseb z območja Mestne občine Ptuj vključilo v **izobraževanje in usposabljanje**, 2 sta se zaposlili s pomočjo subvencije za zaposlitev, 9 pa se jih je zaposlilo preko programa **javnih del**.

Invalidne osebe so se vključevale v storitve **zaposlitvene rehabilitacije** z namenom pridobitve ocene zaposljivosti. Zaposlitvena rehabilitacija se je izvajala za celotno Območno službo Ptuj pri 3 različnih izvajalcih (Zavod Vitis, Univerzitetni rehabilitacijski Inštitut Republike Slovenije – Soča in Racio, družba za razvoj človeškega kapitala, d.o.o.), kamor se je v letu 2020 vključilo 73 oseb. Izdanih je bilo 49 ocen zaposlitvenih možnosti s katerimi je bila pri 37 osebah ugotovljena nezaposljivost, pri 8 invalidnih osebah zaposljivost v zaščitni zaposlitvi in pri 4 invalidnih osebah zaposljivost v podporni zaposlitvi.

Zavod RS za zaposlovanje, Območna služba Ptuj, se povezuje z delodajalci v okolju, z namenom iskanja možnosti za usposabljanje in zaposlitev invalidnih oseb. Prav tako se povezuje z izvajalci projektov, ki se tičejo dela in pomoči invalidnim osebam ter z institucijami, ki jim nudijo pomoč, kot je npr. Center za duševno zdravje. V okviru projekta **SOPA**, ki ga izvaja NIJZ so uporabnike seznanjali s

problematiko tveganega pitja alkohola in izvedli delavnico **Zdrav življenjski slog**. V sodelovanju z ZRSZ Bistra in drugimi partnerji so uspešno zaključili mednarodni projekt »SoKrog, kjer so v programe socialne aktivacije vključevali tudi invalidne osebe.

Zavod Vitis je v letu 2020 izvajal program **Prehod mladih**, ki je podpora in pomoč mladim s posebnimi potrebami pri prehodu iz šole na trg dela. Z različnimi aktivnostmi se v programu poskuša doseči čim bolj enake možnosti za vključitev na trg dela. Strokovni delavci (izvajalci zaposlitvene rehabilitacije) imajo specifična znanja s področja zaposlovanja in posebnih potreb. V zavodu so v letu 2020 o programu informirali šole. Z zainteresiranimi za sodelovanje, so izvedli več aktivnosti v katerih se vzpodbuja močna področja posameznikov, opolnomočenje ter krepitev kompetenc, ki so pomembne za približevanje trgu dela.

Center za socialno delo Spodnje Podravje, enota Ptuj je v programu **javnih del – socialno vključevanje posebej ranljivih skupin - Laična pomoč družinam** zaposloval pet delovnih invalidov. Invalidom je zaposlitev v programu predstavljala socialno varnost, ohranjanje zdravja, pozitiven občutek lastne vrednosti, osebnostno rast, izobraževanje in kvaliteten vpogled v lastno umeščenost v okolje, vsaj 2 leti zaposlitve.

V strokovni službi **Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor** intenzivno sodelujejo z Raciom iz Celja, ki je nacionalni izvajalec zaposlitvene rehabilitacije za gluhe in naglušne osebe. V letu 2020 so pomagali pri zaposlovanju mladih brezposelnih gluhih in naglušnih oseb in individualno seznanjali potencialne delodajalce o kvotnem sistemu in spodbudah za zaposlovanje invalidov.

Medobčinsko društvo invalidov Ptuj: V sklopu projekta **Čaj za dva** so izvajali delavnice za usposabljanje za razvoj kompetenc NVO za uporabo učnega modela inkubator za podjetne invalide. Na delavnico so povabili zaposlene in brezposelne invalide in jim predstavili vlogo inkubatorja za podjetne invalide, to pomeni za invalidne osebe, ki bi si želeli vstopiti na svojo podjetniško pot. Namen delavnic je bil ciljnim skupinam - invalidom, zagotoviti podporni program za pridobitev podjetniških kompetenc, da osvojijo poslovni model socialnega podjetništva. Vzporedno z izvajanjem delavnic so pripravljali letak za prepoznavanje različnih tveganj zdrsa v revščino.

V decembru so izvedli virtualno srečanje webinar **Izzivi podjetništva**, na katerem so sodelovali ZRS Bistra s predstavitvijo možnosti invalidom, da postanejo podjetniki, ter član društva - invalid, ki je vrsto let samostojni podjetnik.

4.8 PROGRAMI KULTURE

»Pustovanje invalidskih organizacij 2020«

Varstveno delovni center Sonček Ptuj in Sonček, društvo za cerebralno paralizo Ptuj – Ormož, sta v sodelovanju z ostalimi invalidskimi in humanitarnimi organizacijami s Ptuja, v okviru projekta »Občina po meri invalidov« in Sveta za invalide, organizirala skupno srečanje in pustovanje invalidskih organizacij in društev. To je bilo že 11. tradicionalno pustno srečanje. Uspeh organizacije take prireditve je v povezovanju, v tem primeru društva in varstveno delovnega centra ter mestnih oblasti, ki dogodek vseskozi podpirajo, tudi finančno. Prireditve je bila medijsko podprta.

» Počastitev Mednarodnega dne invalidov«

V letu 2020 prireditve ob mednarodnem dnevu invalidov zaradi epidemije ni bilo mogoče mogli izvesti, je pa bil zato dan invalidov obeležen na drugačne načine.

Mednarodni dan invalidov

Darja Dovečar, predsednica Sveta za invalide

Letošnji mednarodni dan invalidov obeležujemo pod geslom »Zgradimo boljšo prihodnost: invalidom vključujoč, dostopen in trajnosten svet po covidu-19«.

Združeni narodi so oktobra 1992 z resolucijo razglasili 3. december za mednarodni dan invalidov, z namenom, da bi v najširši družbi spodbudili boljše razumevanje problematike, povezane z invalidnostjo, s temeljnimi pravicami invalidov in z vključevanjem invalidov v družbo. Pomembno je zavedanje, da je invalidna oseba enakopraven in enakovreden član družbe, ki lahko prispeva svoje najboljše moči in bogati politično, družbeno, gospodarsko in kulturno življenje.

Zveza delovnih invalidov Slovenije je na osnovi pobud svojega članstva oblikovala Projekt »Občina po meri invalidov« in je odgovorna nosilka projekta. Oblikovala ga je z namenom, da bi v čim večji meri spodbudila lokalne skupnosti k načrtnim in trajnim dejavnostim za doseganje večje kakovosti življenja invalidov v njihovem primarnem okolju, za njihovo socialno vključenost in sodelovanje v družbenem življenju kraja – za večjo kakovost življenja vseh občanov. Mestna občina Ptuj je listino »Občina po meri invalidov« prejela v letu 2012. S prejemom listine se je obvezala, da bo izvajala programe za invalide in delovala v skladu z vsakoletnim akcijskim načrtom za neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Ptuj.

V akcijskem načrtu so navedene tudi postavke proračuna Mestne občine Ptuj, v okviru katerih se zagotavljajo finančna sredstva za različne programe, namenjene izboljšanju položaja invalidnih oseb. Vsakoletni akcijski načrt spodbuja, motivira in vključuje odgovorne nosilce za izvedbo zastavljenih nalog, tako s strani Sveta za invalide, Mestne občine Ptuj in drugih deležnikov. V Svet za invalide, ki je posvetovalna in strokovna skupina županje, so vključeni Center za socialno delo Spodnje Podravje, enota Ptuj, Društvo gluhih in naglušnih Podravja, Društvo Sožitje Ptuj, Društvo za šport invalidov MOST, Medobčinsko društvo invalidov Ptuj, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Ptuj, Mestna občina Ptuj, Osnovna šola dr. Ljudevita Pivka, Sonček, Društvo za cerebralno paralizo Ptuj - Ormož, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Urad za delo Ptuj, Zavod Vitis Ptuj in Združenje bolnikov s cerebrovaskularno boleznijo Slovenije.

Namen akcijskega načrta je usmeriti dejavnosti pristojnih oddelkov občinske uprave, javnih zavodov, invalidskih organizacij in drugih pristojnih institucij ter posameznikov v naslednje cilje:

1. cilj – obravnavati invalide kot polnopravne državljane in jih vključevati v pomembna dogajanja v občini, v skladu s tem pa zagotoviti pogoje za vključevanje invalidov v procese odločanja na občinski ravni, in sicer na tistih področjih, ki so za invalide pomembna;

2. cilj – odpraviti grajene in komunikacijske ovire, za katere velja, da onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov;

3. cilj – razvijati podporno okolje, službe in programe, ki bodo omogočali čim bolj neodvisno življenje invalidov in poudarjali njihove sposobnosti;

4. cilj – izboljšati obveščanje in ozaveščanje občanov o pravicah in potrebah invalidov v občini in vzpostaviti informacijsko povezanost med invalidskimi organizacijami.

Na listino smo na Ptuj ponosni in obveznosti, ki jih imamo med letom, so nas spodbudile, da upoštevamo različnost potreb svojih občanov. Zato razvijamo, spodbujamo in uresničujemo dejavnosti in ukrepe, ki prispevajo k večji kakovosti življenja invalidov in njihovih družin. Želimo ustvarjati možnosti za socialno vključenost invalidov in za aktivno udeležbo v družabnem življenju občine z namenom, da se udeležujejo pravice človeka in občana. Poudarek dajemo tudi obveščanju in ozaveščanju občanov, vključevanju invalidov v procese odločanja in razvijanja podpornega okolja.

Vse to nam daje dodatne spodbude in zaveze za nadaljnje delo, da bomo uresničevali vse to, kar smo si zadali. **Ne le na mednarodni dan invalidov, vseskozi nam mora biti mar za soljudi, še posebej tiste najranljivejše.**

Javni zavodi s področja kulture Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, Mestno gledališče Ptuj, Center interesnih dejavnosti Ptuj so v svoji ponudbi programov na različne načine omogočali večjo dostopnost invalidom k udeležbi programov kulture.

4.9 PROGRAMI ŠPORTA

Zavod za šport Ptuj vsako leto ponudi vadbene termine za športnike invalide. Glede na interes posameznih društev, so različno koriščeni.

Posamezna društva organizirajo različna tekmovanja ali se udeležijo vse slovenske olimpijade – Športnih iger in drugih športnih dogodkov.

Na **OŠ dr. Ljudevita Pivka** je tudi v letu 2020 nadaljevala s treningi v sodelovanju s Košarkaškim klubom Ptuj in Karate klubom Ptuj.

V **Društvu gluhih in naglušnih Podravja Maribor** zagotavljajo pogoje za nemoteno rekreacijo, redne treninge in udeležbo na športnih tekmovanjih. V programu rekreacije in športa aktivno sodeluje večje število športnic in športnikov iz podružnice na Ptuj.

Športnice in športniki so vključeni v naslednje športno – rekreativne dejavnosti: mali nogomet / futsal, balinanje, košarka, odbojka, odbojka na mivki, šah, kegljanje, pikado, alpsko smučanje, športni ribolov, bowling, plavanje, orientacijski tek, badminton, rusko kegljanje, kolesarjenje, športno rekreativno telovadbo in namizni tenis.

V **Društvu za šport invalidov Most Ptuj** izpostavljajo:

Na poziv Zavoda za šport Mestne občine Ptuj za predlaganje kandidatov za priznanja za uspehe na področju športa invalidov v letu 2020, se je društvo odzvalo s predlogom za člana paraplegika, parastrelca Franca Pinterja. Priznanje je bilo podeljeno na svečanosti ob proglasitvi najboljših športnikov Mestne občine Ptuj.

Društvo v sodelovanju z Namiznoteniškim klubom Ptuj nudi vsak ponedeljek možnost rekreacije v igri »namizni tenis«.

Društvo je za svoje člane v juliju 2020 organiziralo udeležbo na predstavitvi športov za invalide, v septembru 2020 pa so se udeležili prireditve ob prvem državnem prazniku športa.

Medobčinsko društvo invalidov Ptuj: Program športa je nudil invalidom možnost vključevanja po interesnih športnih dejavnostih, kot so plavanje, streljanje, šah, kegljanje, pikado, ribolov. V okviru rekreacije s skrbeli za doseganje boljše telesne kondicije in ohranitev zdravja tudi skozi različne rekreativne panoge (sprehodi, pohodi, planinarjenje, kolesarjenje, plavanje, spoznavanje okolice, spoznavanje zdravilnih zelišč, izmenjava izkušenj in druženje), druženje v času pred in po organizirani športni aktivnosti pa ojačuje medsebojne socialne vezi. Program je vključeval tudi vidik telesne aktivnosti v naravi, kjer so glavni terapevtski vzvodi sonce, voda in zrak, za duševno počutje pa barvitost in lepota narave in prijateljstva, ki nastanejo pri pohodih v naravo; kolesarjenju, planinarjenju, plavanju. Izvedli so:

- bili so organizatorji področnega tekmovanja v šahu posamezno, katerega se je udeležilo 52 udeležencev iz 13 društev
- organizirali so pohod na Ptujsko goro, uporabnikov je bilo 124
- kegljanje so izvajali na kegljišču Drave, 18 uporabnikov
- pikado so izvajali v društvenih prostorih, uporabnikov je bilo 23
- rekreacijo v Termah Ptuj.

5 CILJ IV

Izboljšati obveščanje in osveščanje občanov o pravicah in potrebah invalidov v občini, vzpostaviti informacijsko povezanost med invalidskimi organizacijami in redno obveščanje javnosti o izvajanju projekta »Občina po meri invalidov«

Občinska uprava, invalidske organizacije ter ostale institucije, ki se ukvarjajo z invalidi, v okviru svojega programa informirajo javnost o vprašanih, ki zadevajo invalide.

Dodatno ozelenjujamo mesto z drevesi in zasaditvami v loncih.

Znotraj vzpostavitve **urbanih vrtov na Mlinski cesti** smo trenutno v fazi nadaljevanja priprave vrtov. Uredili bomo poti in vodovod. Hkrati z urejanjem na terenu se pripravljajo javno zbiranje ponudb za oddajo vrtov v najem. Na lokaciji je predvidenih 50 vrtov, najemnina je ovrednotena na 0,34 EUR/m²/leto. Vrtovi, ki bodo ponujeni v najem zainteresiranim uporabnikom, bodo v velikosti 50 m² in 25 m².

Pomoč prebivalcem

Različnim ciljnim skupinam so namenjeni tudi številni **razpisi in razne oblike pomoči**. V decembrskem času smo se odločili postati **Božiček za starejše** in ob pomoči prostovoljcev programa Starejši za starejše razdelili 79 paketov za ranljive skupine. V času epidemije smo skupaj z zaposlenimi na osnovnih šolah razdelili pakete za družine, ki so se znašle v stiski. Občankam in občanom je v prostorih mestne hiše na voljo **brezplačna pravna pomoč** društva Pravo za vse.

Trudimo se poskrbeti za vse starostne skupine. Otroke smo odpeljali na izlet v Vulkanijo, letos nam je načrte žal prekržila epidemija. Za otroke 1. triade smo organizirali brezplačno poletno počitniško varstvo. Ranljivejše skupine so tiste, kjer se reševanja problematike lotevamo še posebno tankočutno, saj se zavedamo njihovega položaja in potreb, ki jih imajo. Na obmo-

Vrtljak in gugalnica v Ljudskem vrtu

čju Ljudskega vrta in mestnega parka smo postavili **igrala, ki so namenjena invalidom na invalidskih vozičkih**.

Gugalnica v mestnem parku že služi svojemu namenu.

Mestni park so napolnili otroci, ki uživajo v poletnem počitniškem varstvu z bratoma Malak iz RUD Eleja.

Izjemno ponosni smo na **projekt Šoferko**, kjer smo moči združili z Javnimi službami Ptuj in ZSAM Ptuj ter tako poskrbeli za brezplačne prevoze starejših in drugih občanov. Prevozi so

Šoferko je do konca junija po opravkih odpeljal več kot 200 starejših.

MINISTER ZA DELO NA PTUJU

Znotraj terenskega obiska ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janeza Ciglerja Kralja na Ptuj se je ptujska županja 29. 6. sestala z ekipo na sedežu Društva Sožitje Ptuj. Spregovorili so o aktualni problematiki, potrebah po dodatnem vključevanju, ogledali pa so si tudi lokacijo gradnje, kjer bodo zagotovljene nove prostorske kapacitete Doma upokojencev Ptuj in Sožitja. Ideja o medgeneracijskem centru, ki je v fazi idejne zasnove in bi razbremenil ptujsko enoto doma, je s strani ministra prejela načelno podporo. S. K. L.

Mestna občina redno obvešča tudi preko družbenega omrežja Facebook.

V strokovni službi **Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor** informirajo člane in širšo javnost saj na spletni strani Društva <http://www.dgnp-mb.si/> in <http://www.facebook.com/dgnp.maribor> o aktivnostih Društva GNP Maribor in podružnice na Ptuj. Za predstavitev društva in podružnice Ptuj so izdelali in natisnili promocijske materiale (slovarček slovenskega znakovnega jezika, zloženke o aktivnostih društva, ipd.).

Z namenom sodelovanja z mediji so že zagotovili in bodo zagotavljali tudi v prihodnje:

- sodelovanje lastne ekipe za informiranje in pripravo foto in video prispevkov
- sodelovanje Spletne TV Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije

- o vseh aktivnostih Društva obveščajo predstavnike medijev. V letu 2020 so imeli skupno kar 35 objav v različnih medijih.

Društvo za šport invalidov Most Ptuj o svojih aktivnostih redno poroča preko lokalnih govornih in tiskanih medijev kakor tudi preko spletnega časopisa »Sporočevalec«, Zveze invalidov Forum Slovenije.

Tudi ostala društva in organizacije na različne načine obveščajo člane o aktivnostih, prav tako pa obveščajo tudi širšo javnost.

6 PRIPRAVLJAVCI

Poročila so prispevali člani Sveta za invalide Mestne občine Ptuj, iz naslednjih društev oz. organizacij:

- Center za socialno delo Spodnje Podravje, enota Ptuj
- Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor, podružnica Ptuj
- Društvo Sožitje Ptuj
- Društvo za šport invalidov Most Ptuj
- Medobčinsko društvo invalidov Ptuj
- Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Ptuj
- Mestna občina Ptuj
- Osnovna šola dr. Ljudevita Pivka
- Sonček, društvo za cerebralno paralizo Ptuj – Ormož
- Zavod RS za zaposlovanje, Urad za delo Ptuj
- Zavod Vitis
- Združenje bolnikov s cerebrovaskularno boleznijo Slovenije – enota Ptuj.

Za Svet za invalide Mestne občine Ptuj podatke zbrala, uredila in zapisala:

Nataša Koderman,

Oddelek za negospodarske dejavnosti Mestne občine Ptuj.